ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce **A. K., s.r.o.,** zastoupeného advokátem JUDr. Miroslavem Matoušem se sídlem Široká 3, Chrudim, proti žalovaným: **1) Okresní správě sociálního zabezpečení Hradec Králové,** se sídlem Slezská 839, Hradec Králové, **2) České správě sociálního zabezpečení,** Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 5. 2005 č. j. 30 Ca 51/2004 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaným **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna soudem ustanoveného advokáta JUDr. Miroslava Matouše **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce podal včas kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 5. 2005 č. j. 30 Ca 51/2004 - 33, kterým byla žaloba proti 1. žalované odmítnuta, žaloba proti 2. žalované zamítnuta a rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že žalobce napadl žalobou rozhodnutí 1. žalované ze dne 30. 6. 2004 čj. 11020/N/2/04 a rozhodnutí 2. žalované ze dne 16. 8. 2004

čj. DP/ČSSZ/1934/04/Kn. Rozhodnutím 1. žalované byl potvrzen výkaz nedoplatků ze dne 25. 5. 2004, kterým předepsala žalobci k úhradě penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“) za období od 27. 1. 2004 do 20. 5. 2004 ve výši 144 112 Kč. Rozhodnutím 2. žalované bylo rozhodnutí 1. žalované potvrzeno a odvolání zamítnuto.

Žalobce považoval obě napadená rozhodnutí za nezákonná, protože jednatel a současně jediný společník a zaměstnanec žalobce M. G. argumentoval tím, že je dlouhodobě v pracovní neschopnosti zaviněním třetí osoby, nemá žádný příjem a společnost nevykonává žádnou podnikatelskou činnost. Proto neměla a nemá pojistné z čeho platit. Tato jeho osobní situace je žalovaným známa a předepisováním penále chtějí žalobce zlikvidovat. To je v rozporu s „vyššími“ předpisy a mezinárodními úmluvami o sociálních právech, zejména pak s Ústavou České republiky a několika vyjmenovanými ustanoveními Listiny základních práv a svobod.

Krajský soud nejprve zkoumal, zda jsou u všech účastníků splněny podmínky řízení; především posuzoval, komu v řízení přísluší postavení žalovaného. Podle ust. 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) je totiž žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. Správním orgánem, který rozhodl v posledním stupni, je v projednávané věci 2. žalovaná. Žalobce byl na tuto skutečnost krajským soudem upozorněn, setrval však na tom, že žaloba směřuje i proti 1. žalované. Krajský soud proto podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žalobu proti 1. žalované odmítl.

Krajský soud se netotožnil s námitkou žalobce o nezákonnosti napadených rozhodnutí. Uvedl, že podle § 20 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb. nebylo-li pojistné zaplaceno ve stanovené lhůtě nebo bylo-li zaplaceno v nižší částce, než ve které mělo být zaplaceno, je plátce pojistného povinen platit penále, které činí 0,1 % z dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala. Toto penále malá organizace neplatí za dobu, po kterou již malou organizací není (§ 20 odst. 5 cit. zákona). Pro účely nemocenského pojištění se za malé organizace považují podle § 17 odst. 3 zákona č. 582/1992 Sb. právnické nebo fyzické osoby, které zaměstnávají alespoň jednoho zaměstnance a nejsou organizací podle § 17 odst. 1 téhož zákona. Z této právní úpravy vyplývá, že na povinnost společnosti s ručením omezeným platit penále nemají a nemohou mít vliv osobní, sociální a majetkové poměry jejího jednatele. Dlužníkem je totiž žalobce, který je právnickou osobou, nikoli jeho statutární zástupce, a to bez ohledu na to, že je zároveň jediným společníkem a zaměstnancem společnosti. Předpis penále tak podle názoru krajského soudu proběhl v souladu se zákonem. Nedošlo k porušení žádného z vyjmenovaných práv zakotvených v Listině základních práv a svobod, když navíc nutno konstatovat, že se jedná většinou o práva garantovaná osobám fyzickým, nikoli žalobci coby osobě právnické.

Krajský soud rovněž neshledal důvod pro postup podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky.

V kasační stížnosti žalobce uvedl, že je podávána z důvodů stanovených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Žalobce namítl, že se krajský soud vůbec nezabýval 1. žalovanou, která vydávala výkazy nedoplatků. V této době se na řízení nijak nepodílela 2. žalovaná. Pokud jde o výkaz nedoplatků z roku 1999, tato částka je promlčena a prekludována. Krajský soud však na tyto námitky žalobce nereagoval.

Žalobce dále uvedl, že stát není povinen platit soudní poplatky, kdežto on ano, takže je porušena rovnost před zákonem. V posledním případě, kdy 2. žalovaná rozhodovala, byly částky již promlčeny. Žalobce je tak úmyslně poškozován.
Žalobce dále uvedl, že 1. žalovaná nese hlavní odpovědnost za své protiprávní jednání a 2. žalovaná jej pak jenom „stvrdila a posvětila“. Žalobce znovu zopakoval, že 2. žalovaná se všech předchozích řízení nezúčastňovala, zúčastňovala se pouze 1. žalovaná. Žalobce v tom vidí další rozpor, když jeho žaloba proti 1. žalované byla krajským soudem odmítnuta. Žalobce v tom spatřuje účelové jednání krajského soudu ve prospěch 1. a 2. žalované.

Žalobce považuje rozsudek krajského soudu, ale především rozhodnutí správních orgánů, za nesrozumitelná, nepřezkoumatelná a byl jimi porušen zákon.

Žalobce proto navrhl, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Prvá a druhá žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhly její zamítnutí.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), posoudil věc takto:

Žalobce si patrně především neujasnil, jaký je předmět řízení v projednávané věci. Tím je přezkoumání rozhodnutí 2. žalované, která, jak je již shora uvedeno, zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí 1. žalované, podle něhož má žalobce zaplatit na dlužném penále za období od 27. 1. 2004 do 20. 5. 2004 částku 144 112 Kč. Pouze v těchto mezích a v souladu se zásadou dispoziční, která ovládá správní soudnictví, se mohl pohybovat krajský soud, když k žalobě žalobce přezkoumával napadené rozhodnutí. Nemohl se zabývat dlužnými částkami, které vznikly patrně v předchozích obdobích. Pro úplnost se poznamenává, že žalobce v tomto soudním řízení žádný soudní poplatek neplatil.

K námitkám žalobce, které směřují proti tomu, že krajský soud v rozsudku odmítl žalobu proti 1. žalované, Nejvyšší správní soud uvádí:

Soudní řád správní obsahuje vlastní vymezení účastníků řízení ve správním soudnictví. Podle ust. § 69 s. ř. s. je žalovaným (tedy tím, proti němuž žaloba směřuje) správní orgán, který rozhodl v posledním stupni.

V projednávané věci je správním orgánem, který rozhodl v posledním stupni, 2. žalovaná. Proto krajský soud v souladu se zákonem odmítl žalobu, která směřovala též proti 1. žalované.

K paušální námitce, že napadený rozsudek krajského soudu, stejně jako rozhodnutí obou správních orgánů, je nesrozumitelný a nepřezkoumatelný, uvádí Nejvyšší správní soud, že namítané vady neshledal. Žalobce ani nekonkretizoval, v čem by měla nesrozumitelnost a nepřezkoumatelnost spočívat.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaným nevznikly náklady převyšující jejich běžnou úřední činnost.

Krajský soud žalobci k jeho žádosti ustanovil zástupcem pro řízení o kasační stížnosti advokáta JUDr. Miroslava Matouše, a to usnesením ze dne 24. 8. 2005 č. j. 30 Ca 51/2004 -

49. V tomto případě hotové výdaje zástupce a odměnu za zastoupení hradí stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za zastoupení sestávající ze dvou úkonů právní služby po 1000 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a náhradu hotových výdajů v celkové částce 150 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Částka celkem 2150 Kč bude JUDr. Matoušovi uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě stanovené ve výroku rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. září 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu